

**TOIMINTASUUNNITELMA HYBRIDISTRATEGIAN
MUKAISTEN SUOSITUSTEN JA RAJOITUSTEN
TOTEUTTAMISEEN COVID 19 -EPIDEMIAN
ENSIMMÄISEN VAIHEEN JÄLKEEN**

3.9.2020

Tausta ja tavoite

- ❑ Toimintasuunnitelma hybridistrategian toteuttamiseen epidemian ensimmäisen vaiheen jälkeen **ohjaa suositusten ja rajoitusten epidemiologisesti tarkoituksenmukaista käyttöä.**
- ❑ Tavoitteena on estää viruksen leviämistä yhteiskunnassa, turvata terveydenhuollon kantokyky ja suojella erityisesti riskiryhmiin kuuluvia ihmisiä.
- ❑ Perusoikeuksien yleiset rajoitusperusteet ohjaavat rajoitusten ja myös ihmisten elämää rajoittavien suositusten laajuutta ja sisältöä.
- ❑ Toimintasuunnitelmaa **sovelletaan samaan aikaan epidemian ensimmäisen vaiheen jälkihoidon ja jälleenrakennuksen kanssa.** Siksi mahdollisista uusista rajoitustoimista päätettäessä tulee huomioida sekä toimien epidemiologiset, sosiaaliset että taloudelliset vaikutukset.

Toimenpiteiden epidemiologiset perusteet

1. Alueellisen ja valtakunnallisen epidemiologisen tilanteen skenaario perustuu kokonaisarvioon
  - käytetään apuna määrällisiä ja laadullisia kriteerejä
  - huomioidaan muutosten suunta ja nopeus
  - huomioidaan alueen väestöpohja.
2. Jotta tartuntojen leviämistä voidaan tehokkaasti estää, toimenpiteiden kohdentamisen on oltava epidemiologisesti ja lääketieteellisesti perusteltua ja viruksen ominaisuuksien takia ennakoivaa.

Skenaarioiden keskeiset piirteet

Perustaso

vastaa tilannetta keskikesällä 2020
tartuntojen ilmaantuvuus on alhainen
kotoperäisten tartuntojen osuus on pieni

Kiihtymisvaihe

alueellinen ilmaantuvuus on noussut: luokkaa $>10-25 / 100\ 000$ as /14 vrk
paikallisia ja alueellisia tartuntaketjuja; pääsääntöisesti jäljitettävissä
sairaalahoidon tarpeeseen pystytään vastaamaan ilman erityistoimia

Leviämisvaihe

14 vrk
tartunnat leviävät väestössä laajasti ja yhä nopeammin: luokkaa $> 18-50 / 100\ 000$ as /
jäljitys vaikeutuu
sairaalahoidon ja tehohoidon tarve kasvaa voimakkaasti

Toimenpiteiden keskeiset piirteet

Testaa-jäljitä-eristä ja hoida – toimenpiteet

kohteena tartunnan saaneet ja altistuneet
tavoitteena katkaista tartuntaketjut

Kohdennetut suositukset ja rajoitukset

kohteina ovat tilat, tapahtumat ja toiminnot, joissa virus voi levitä
pääsääntöisesti paikallisia tai alueellisia
rajoitusten on oltava välttämättömiä ja oikeasuhtaisia

Koko väestöön kohdistuvat suositukset

kontakteja yleisesti vähentäviä (fyysisen etäisyyden ylläpito, etätyösuositus)
tartuntojen riskiä arjessa pienentäviä (yskimishygienia, kasvosuojukset).

Väestöön kohdistuvat laajat rajoitukset

viimesijaisia epidemian vakavan leviämisen uhkan estämiseksi.

Skenaarioiden suhde toimenpiteisiin

- ❑ **Perustaso:** koko väestön hygieniasuositukset, paikalliset ja alueelliset viranomaistoimet (tartuntojen juurisyiden tunnistaminen, testaus ja tartuntaketjujen katkaisu) sekä materiaallinen varautuminen. Tavoitteena on, että epidemia ei laajene.
- ❑ **Kiihtymisvaiheen uhatessa** tehostetaan entisestään tartuntatautilainsäädännön mukaisia toimenpiteitä, tartunnan saaneiden tunnistamista, tartuntaketjujen jäljitystä ja katkaisua; otetaan käyttöön uusia yksilötason keinoja tartuntojen ehkäisemiseksi ja tuetaan suositusten toteutumista viestinnällisin keinoin.
- ❑ Mikäli kaikista varotoimista huolimatta **merkit leviämisvaiheen uhasta yleistyvät**, välttämättömiä lisätoimenpiteitä ovat laajemmat ja tiukemmat alueelliset ja valtakunnalliset suositukset ja rajoitukset sekä varautuminen hoitokapasiteetin lisäykseen.

Valtakunnallisista periaatteista ensisijaisesti alueelliseen toimeenpanoon

- Toimenpiteiden käyttö edellyttää kokonaisvaltaista arviota, jossa päätöksiä punnitaan epidemiologisten, sosiaalisten ja taloudellisten vaikutusten suhteen sekä suhteessa perusoikeuksiin. Toimien arviointi ja linjaaminen kokonaisuutena on valtioneuvoston tehtävä.
- Normaalioloissa toimenpiteiden on oltava ennakoivia ja ensisijaisesti paikallisia ja alueellisia. Ne on asetettava epidemiologisen tilanteen ja käytännön toteutusmahdollisuuksien mukaisesti tarkoituksenmukaiseen järjestykseen.
- Toimenpiteiden käyttöönoton järjestys voi olla erilainen maan eri osissa.

Alueellinen tilannearvio ja päätöksenteko

- THL kokoaa ja ylläpitää ajantasaista epidemiologista tilannekuvaa valtakunnallisella ja alueellisella tasolla.
- Sairaanhoidopiirien, kuntien ja aluehallintovirastojen tulee toimenpiteissään tukeutua THL:n tilannekuvaan ja suosituksiin tarvittavista toimenpidetyypeistä.
- Sairaanhoidopiiri toimii alueellaan tämän työn ohjaajana sekä koordinoi yhteistyötä ja tehtyjen viranomaispäätösten seurantaan yhdessä kuntien kanssa.
- Alueellinen yhteistyöryhmä ilmoittaa viipymättä THL:lle ennakkollisia suosituksia ja rajoitustoimia koskevista päätöksistään.

Valtakunnallinen seuranta ja ohjaus

- ❑ Epidemiatilanteen kehittymistä seurataan viikoittain STM:n asettamassa tilannekuva- ja mallinnusryhmässä THL:n kokoaman raportin pohjalta.
- ❑ Valtakunnallista toimenpiteiden kokonaiskuvaa seurataan ja arvioidaan sosiaali- ja terveysministeriössä sekä valtioneuvoston COVID19-koordinaatioryhmässä, ja siitä raportoidaan hallitukselle säännöllisesti.
- ❑ Näin varmistetaan, että aluetasolla tehtävät päätökset muodostavat järkevän ja yhdenmukaisen kokonaisuuden ja että epidemian torjunta on kokonaisuudessaan vaikuttavaa ja kustannustehokasta.
- ❑ Valtioneuvoston tasolla tarkastellaan erityisesti hybridistrategian toimivuutta ja vaikuttavuutta kokonaisuutena sekä alueellisen toiminnan puitteiden ja edellytysten olemassa oloa.

Yhteistyö ja viestintä

- Viranomaisten välinen yhteistyö ja niiden välisen tiedonkulun varmistaminen ovat keskeisiä hybridistrategian onnistumisen kannalta. Operatiivisen tason tehokkaaseen toimintaan ja verkostomaiseen yhteistyöhön rohkaistaan vahvasti.
- Selkeillä toimintaohjeilla on osoitettava, miten yleisluonteisia valtakunnallisia suosituksia ja ohjeita konkretisoidaan käytännön arjessa.
- Koronaepidemian pitkittyessä tarvitaan pitkäkestoista, motivoivaa viestintää, jotta suosituksia jaksetaan noudattaa.